

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays ::

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 72. — ŠTEV. 72. NEW YORK, THURSDAY, MARCH 27, 1913. — ČETRTEK, 27. SUŠCA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Drinopolje z naskokom zavzeto. Čataldža padla po obupnem boju.

POVELJNIK TRDNJAVE, ŠUKRI PAŠA, SE JE UDAL SRB-
SKEMU GENERALU IVANOVU. — ZBEGANO PREBIVAL-
STVO. — IZVANREDNA HRABROST SRBSKIH ČET.

MESTO GORI.

NASKOK Z NASAJENIMI BAJONETI. — BOLGARSKA IN
SRBSKA KAVALERIJA VZDRŽUJE RED. — IZ CARIGRADA
ŠE NI NOBENEGA SPOROČILA.

Mustafa Paša, 26. marca. — Še so v planeni.
Po vročem boju, ki je trajal od
ponedeljka, so danes Bolgari z
naskokom zavzeli Drinopolje.
Mesto je na več krajih v plame-
nih.

Takoj, ko so padle zunanje u-
trdbe, so zažgali turški vojniki
vse zaloge živeža in municije, ka-
kor tudi večino vojašnic. Prebival-
stvo bega preplašeno po ulicah.

Sofija, Bolgarsko, 26. marca. —
Iz verodostojnega vira se poro-
ča, da se je posrečilo bolgarski
kavaleriji udreti v mesto.

Turški poveljnik Šukri paša se
je danes popoldan udal bolgar-
skemu generalu Ivanovu. Neka
prejšnja brzojavka naznanja, da
se je sam usmrtil.

Že zgodaj jutraj so začeli go-
reti različni deli mesta. Ljudje
ne vedo kaj bi počeli. Veliko jih
je bežalo proti zunanjim utrdbam,
od koder so jih prepadli kroglje
bolgarske artilerije.

Veliki artilerijski arsenal gori.
Bolgari so okolišili mesto in in-
fanterija se je jela pripravljati
na naskok.

Osma bolgarska divizija, ki je
operirala na južni strani Drino-
polja, je zasedla nekaj zelo važ-
nih postojank, si osvojila dvajset
turških topov, osem strojnih pušk
in vjela 800 vojakov.

Bolgarska infanterija se je
približala ob peti uri popoldan
glavnim utrdbam na 300 jardov,
nato je izmetala okope in se pri-
pravila na končen napad.

Velicasten je bil pogled, ko so
naskočili vojaki z nasajenimi ba-
joneti naenkrat na mesto. Takoj,
ko so zavzeli vzhodne postojanke,
so prišle za njimi bolgarske
baterije in začele obstreljevati
ostale utrdbе.

Infanterija je poglajala pred
trdnjavo velike črede goved in
živali so sprožile nastavljenе mi-
ne. Vojaki v jeklenih oklepih so
z mrzlično naglo prezele bo-
deče žice, odstranili druge ovi-
re in pripravili pot napadalcem.

Uradno glasilo "Mir" pravi:
"Srbi so se na severnem in za-
padnem delu hrabro borili, če-
ravno ni bila njihova naloga na-
padati utrdbе."

Berolin, Nemčija, 26. marca.
— Sofijski korespondent "Pres-
se Centrale" je sporočil padec
Drinopolja. V mesto je vdrl prvi
Šipka-polk. Vsa vojaška skladiš-

ča so v planeni.
Po 153 dnevnem obleganju je
Šukri paša izročil Drinopolje Bol-
garom. Še pred kratkim se je iz-
javil, da raje mesto razdene in
opustoši kakor pa da bi padlo
sovražnikom v roke. Kot se vidi,
ni izpolnil svoje grožnje.

Bolgarski vrhovni poveljnik je
imenoval posebnega komandau-
ta, ki bo s bolgarsko in srbsko
kavalerijo vzdrževal red v me-
stu.

General Ivanov odide jutri v
trdnjavo in v kratkem mu bode
sledil sam kralj Ferdinand.

Odločilna bitka se je pravza-
prav že začela v nedeljo zvečer.
V ponedeljek jutraj so se že Tur-
ki umaknili v zunanje utrdbе. Ko
so prišli oblegovalci v nepo-
sredno bližino mesta, so se malo
odpeli. Spopadi so se vršili noč
in dan.

Iz Carigrada še ni prišlo ni-
kega sporočila, toda vse je prepi-
čano, da bode izbruhnila v tur-
škem glavnem mestu revolucija.
Ker je padla tudi Čataldža, bo
do premagane čete bežale v Ca-
rigrad in posledice lahko vsak
sam slutí.

Sedaj, ko je vojna takorekoč
končana, bodo smeli priti na bo-
jišče častniški poročevalci in
vojni atašaji.

Padec Drinopolja je vzbudil
med prebivalstvom vseh slovan-
skih mest velikansko navdušenje.
V Petrogradu je prišla brzojavka
v času, ko je zborovala duma.
Kot gostja sta bila navzoča bol-
garski mirovni delegat dr. Da-
nev in poslanik Bobčev. Poslanec
so zapeli rusko in bolgarsko na-
rodno himno.

London, Anglija, 26. marca. —
Po dvadnevem obupnem boju so
si osvojili Bolgari vse utrdbе
na Čataldži črti.

To brzojavko je dobilo danes
zvečer tukajšnje bolgarsko po-
slaništvo.

RUINS IN OUTSKIRTS OF OMAHA.
Slika nam kaže prizor iz mesta Omaha, Nebraska, katero je v nedeljo deloma razdejal vihar. Da je razdejanje tem hujše in resnično delo se bolj otežkočeno, je zapadel sedaj debel sneg, ki pokriva kot z mrtvaškim plaščem grozno razdejanje.

Plačevanje na obroke.

Če kedo kupi pohištvo na obro-
ke, si ga sme tri leta brezplačno
pridržati.

Po novih postavah države New
York sme oni človek, ki kupi pia-
no ali kaj podobnega na obro-
ke, lahko vleči firmo tri leta za
nos. Če po treh letih je tovarna
opravičena prodati predmet komu
drugemu in mora se zadovol-
ljiti z vsako svoto, ki jo dobi
zanj.

Tako nekako je bilo določeno
včeraj, ko je zastopal pred sodiš-
čem advokat A. Heiser šest veli-
kih firm, ki prodajajo svoje iz-
delke na obroke. Obdolžil je dve
osebi, da nočeta plačati niti cen-
ta za dobljeno pohištvo. Sodniki
so po dolgem razmotrivanju od-
rekli tovarnam pravico rubežni.
Pohištvo ostane toliko časa v ro-
kah kupcev, dokler se ne posreči
priti firmam potom rekuriranja
do svoje lastnine. Rekuriranje
traja lahko — tri leta.

Advokat je včeraj naznanil, da
imajo ljudje za dva milijona do-
larjev pohištva, katerega so dose-
daj plačevali na obroke. Kakor
hitro so pa doznali za to značil-
no razsodbo, noče nikdo več pla-
čati.

Važna policijska odredba.

Svoječasno je izdelal občinski
svetovalec White novo predlogo
glede policijskega dovoljenja ra-
be orožja. Ker je to predlogo po-
tdil newyorški mestni svet in je
isto odobril tudi župan, stopi ta
nova odredba z današnjim dnem
že v veljavo.

Vsak družinski gospodar ali
najemnik stanovanja v Greater
New Yorku ima pravico držati
doma strelno orožje. Zato si pa
mora izposlovati pri policiji urad-
no dovoljenje najkasneje 24 ur
po nakupu orožja. O prodaji mo-
ra poročati policiji tudi dotični
trgovci.

Umor novorojenca na visokem morju.

Včeraj so našli na atlantskem
obrežju pri Quoque, Long Island
neko večjo stekleno zapечатeno
posodo, v kateri se je nahajalo
truplo novorojenca, moškega
spola.

Koroner R. Cornwell iz River-
heada je dognal, da je bil otrok
zadavljen, predno se ga je spra-
vilo v stekleno posodo, ki je imel
še zanjko okoli vratu.

Umor novorojenca se je najbr-
že izvršil na visokem morju, ko
se je peljala njegova, oblastin
nepoznana in neusmiljena mati s
kakim parnikom preko oceana.

Sedaj je čas,

da naroči-
jo rojaki
vožnje list-
ke za svoje sorodnike, znance in
priatelje. Pojasnila glede cen,
kretanja parnikov in sploh vse
kar potrebuje potnik, daje znana
in zanesljiva tvrdka: Fr. Sakser,
82 Cortlandt St., New York.

Na vsako vprašanje se točno
odgovori.

Dr. Friedmann mora podati več dokazov.

Prihcdnji ponedeljek bo prevzel
v oskrbo v Seton-bolnici 100 no-
vih pacientov.

ZAVIST KOLEGOV.

Danes ubrizga serum v bolnici na
Madison Ave. 40 otrokom, ki
imajo kostno jetiko.

Dr. Friedmann je včeraj izja-
vil, da ni še nič gotovega nači-
na, kako se bo izdeloval in pro-
dajal v Ameriki njegov serum.
Verjetno pa je, da bo odbral par
zanesljivih zdravnikov v razli-
čnih delih države, katere bo po-
učil, kako uporabljati serum. Z
vladnim zdravnikom dr. Stimson-
om je imel dr. Friedmann včeraj
daljši pogovor, tekom kojega
sta se domenila, da bo dr. Fried-
mann v ponedeljek prevzel v
Seton bolnici sto jetičnih v svojo
oskrbo. To bolnico vodijo usmi-
ljenke ter je privatna. V njej se
nahača več kot petsto jetičnih in
dejav, da se mude bolniki stal-
no v bolnici onemogočuje državnim
zdravnikom najučinkovitejša
uporaba novega sredstva.

Dr. Friedmannov tajnik Hundt
je včeraj ponovno izjavil, da je
zdravljenje z Friedmannovim
serumom nevarno, ako ga izvršu-
jejo nepoklicani. Že znani tu-
berkulni je umrl 1500 življenj,
ko je bil prišel prvi na trg in
novi serum je treba še veliko
predvidneje uporabljati.

Castro v Berlinu.

Berolin, Nemčija, 26. marca.
— Bivši predsednik republike Ve-
nezuela, general Cipriano Castro
je dospel danes semkaj iz Ham-
burga. Od tu namerava potovati
dalje v Drazdane, na Saksou-
skem.

POZOR SLAMNIKARJI!

V nedeljo, dne 30. t. m. se vrši
ob pol štirih popoldne v dvorani
Schuetzen Hall na 8. iztočni nli-
ci v New Yorku shod slovenske-
ga odseka slamnikarske unije.
Tem potom pozivljamo vse slam-
nikarje, da se tega shoda prav
gotovo udeležijo. Še vedno jih je
dosti, ki se ne zavedajo velikega
pomena organizacije delavstva,
zdrženega v strokovne unije. Le
tem potom je mogoče doseči iz-
boljšanje našega položaja! To-
rej v nedeljo vsi na shod!

Obzor.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ukaz župana Gaynorja.

Ukaz župana glede nočnih kavarn
je vzbudil veliko ogorčenje.
Priziv na sodišče.

Policijski komisar Waldo v
New Yorku bo oddal povelje župa-
na Gaynorja, da morajo biti na-
mreč vse gostilne in kavarne ob
1. uri po polnoči brez izjeme za-
prte pričenjs s 1. aprilom, podre-
jenim inspektorjem in kapitanom
z navodilom, naj se ukaz dobe-
sedno izpolnjuje. Ako bo treba,
naj policisti vrata lokalov, ka-
tere najdejo odprte, sami zapro-
ter prepovejo gostom ustop ali iz-
stop iz lokala. Plesne in privatne
družbe smejo po mnenju Waldo-
ja ostati tudi po policijski uri v
restavrantih in lokalih, kjer se
toči pijace, vendar pa morajo
imeti izrecno dovoljenje župana.
Stroga odredba je vzbudila seve-
da veliko ogorčenje, posebno v
gladališčem distriktu. Posestnik
nekega nočnega restavrantna na
Broadwayu je izjavil, da bo pro-
ti županovi odločbi uložil priziv
na sodišče. Distriktni pravdnik je
mnenja, da je smatrati župano-
vo odredbo kot grožnjo napram
gostilničarjem, ki so dali največ
informacij o policijskem graftu.

Japonci v Canadi.

Ottawa, Canada, 26. marca.
— Canadski ministrski predsednik
je v poslanski zbornici uložil pre-
dlogo, katere priznava, da so
določila lani sklenjene angleško-
japonske pogodbe glede trgov-
ine in prometa veljavna tudi za
Canada. Oba naroda priznava, da
to pogodbo drug drugemu vse
pravice, katere vživajo lastni državljani.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:		K.	
5.....	\$ 1.10	130.....	26.60
10.....	2.15	140.....	28.65
15.....	3.15	150.....	30.70
20.....	4.20	160.....	32.75
25.....	5.20	170.....	34.80
30.....	6.25	180.....	36.85
35.....	7.25	190.....	38.90
40.....	8.30	200.....	40.90
45.....	9.30	250.....	51.15
50.....	10.30	300.....	61.35
55.....	11.35	350.....	71.60
60.....	12.35	400.....	81.80
65.....	13.40	450.....	92.00
70.....	14.40	500.....	102.25
75.....	15.45	600.....	122.70
80.....	16.45	700.....	143.15
85.....	17.45	800.....	163.60
90.....	18.45	900.....	184.00
100.....	20.45	1000.....	204.40
110.....	22.50	2000.....	408.80
120.....	24.55	5000.....	1017.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote izplačujejo popolnoma, brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljate razpo-
šilja na zadnje pošte c. k. pošto
hranilnični urad na Dunaju v naj-
krajšem času.

Denarje nam pošliti je najpri-
ličneje do \$50.00 v gotovini v pri-
poročnem ali registriranem pis-
mu, večje zneske pa po Postal
Money Order ali pa po New York
Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Trgovski del mesta Dayton, O. v plamenih Število mrtvecev v Ohio in Indiani 3362.

SESTRADANI IN OBUPANI ZAJETI STANOVALCI PRIČA-
KUJEJO DANES REŠITVE VODOVJE ŠE VEDNO NARAŠČA.

GROZNI PRIZORI.

ZVEZNA VLADA ODREDILA OBSEŽNO RESILNO AKCIJO.
SOČUTJE S PONESREČENCI V PITTSBURGU, PA. JE VSLED
KATASTROFE NAD 100.000 OSEB BREZ POSLA.

Dayton, Ohio, 26. marca. —
Naše mesto zadela je zopet no-
va, grozna katastrofa. Včeraj
prišel je goreti ves trgovski del
mesta na Broad St. kjer je iskalo
približno 12.000 stanovalcev var-
nega zavetja v gorenjih nadstro-
pih. Bati se je vsled tega najhuj-
še katastrofe. V tem delu mesta
nahaja se tudi znani Beekel Hou-
se hotel, kjer je nastanjenih do
300 gostov, požar se je lotil tudi
označenega poslopja, a se še ne
ve nič zanesljivega o njih reši-
vi. V poslopje velike ljudske so-
le pribežalo je približno 600 o-
seb; tudi o tem se sodi, da se bo
v kratkem času porušilo, ker ga
zajema voda že več čevljev vi-
soko. Ljudstvo pričakuje danes
rešitve; zajeto je v raznih po-
slopjih in cerkvah kakor v pa-
sti. Iz bližnjih mest je na pot
večje število motornih čolnov, s
katerimi se namerava spraviti
ponesrečence na varno. Predsed-
nik velikanske tovarne "The Na-
tional Cash Register Co. v Day-
tonu, O. je naročil vsem svojim
več tisoč mož broječin delavcem,
da naj zgradijo veliko množico
rešilnih čolnov in večje število
rakov. V kolikor se je zamoglo
dosedaj zvedeti, znaša skupno
število mrtvecev v državi Ohio
in Indiani 3362; škoda pa znaša
približno \$10.000.000. Že od pam-
tikeva se ni pripetila v teh drža-
vah tako grozna katastrofa. Na
tisoče farmerjev po poplavljenih
okrajih države Ohio in Ind. je
zbežalo v bližnja gorovja na var-
no, gospodarska poslopja, poljski
in vrtni nasadi so pa skoraj do
cela uničeni.

V Daytonu, O. izvršilo se je
med sedanjo katastrofo več po-
tresljivih prizorov. Nek družin-
ski oče je zbežal pred naraščajo-
čo vodo s svojo ženo in tremi o-
troci na streho svoje hiše ki je
pričela včeraj tudi goriti. Ker
mu ni bila rešitev več mogoča, je
ustrelil najprvo ženo, otroke, za-
tem pa še samega sebe; njih tru-
pla je odnesla voda dalje, katerih
niso še dosedaj dobili.

V neki cerkvi, kjer je iskalo
zavetja več oseb, ko porodile več

raj tri matere; neka druga žena
je pa porodila, ko so jo peljali v
rešilnem čolnu na varno iz me-
sta. Nad mestom je proglašeno
vojno stanje; vedno prihaja od
drugod novo vojaštvo, ki skrbi za
red in čuva preplavljena domo-
vja.

Columbus, O., 26. marca. —
Governor Cox je mnenja, da znaša
število mrtvecev v mestu Day-
tonu O. najmanj 2000; natančnega
števila še ne bo mogoče tako
kmalu dognati. V Piqua je utro-
nilo 50 oseb, v Columbus 100,
v Delaware 100, v Middletonu
100, v Sidneyu 50, v Tiffinu 50,
v Hamiltonu 12, v Fremontu 11,
v Tiptoncu 3, v preostalih me-
stih 200; v Peru, Ind. 150, v In-
dianapolisu, Ind. 14, v Neweast-
le 3, v Lafayette 2, v Noblesville
2, v preostalih mestih države Ind.
25; toraj skupaj v Ohio 3166, v
Indiani pa 196; skupaj 3362.

Washington, D. C., 26. marca.
— Predsednik Wilson je spora-
zumno s vojnim tajnikom odredil
danes, da se odpošlje v poplav-
ljena mesta Columbus in Dayton
večje število vojaških sotorov,
100 ambulančnih sotorov, več
zdravnikov, posterne in nad mi-
lijon porcij jedil. Predsednik je
izdal tudi na vse ameriško ljud-
stvo oklice za pomoč nesrečnim
sodržavljanom v poplavljenih me-
stih. Razni gubernorji so se tako-
odzvili temu oklicu, ker se je pri-
čelo že nabirati milodare po raz-
nih mestih in okrajih. Tudi vla-
da bo prispevala z večjim znes-
kom.

Pittsburg, Pa., 26. marca. —
Tudi našemu mestu preti nesreča
vsled naraščajoče vode reke Al-
leglhany; skoraj vse industrijsko
predmestje je že preplavljeno;
vsled tega je brez dela nad
100.000 delavcev. V Sharonu je
utonila neka žena s 5 otroci, ko
je odnesla voda njeno leseno hi-
šico. Prizadete so tudi naselbine
Beaver Falls, New Brighton,
Rochester in Woodlawn. Vsled
poplav počivajo vsi premogov-
niki Westmoreland, Washington
in Green okraja.

Angleški poročnik obešen.

Allahabad, Iztočna Indija, 26.
marca. — Danes so obesili poro-
čnika Clarka, vojaškega zdrav-
stvenega departamenta, ker ga je
dne 1. marca spoznalo nadsodiš-
če v Agri krivim umora pomož-
nega uradnika Fulhama. Povod
umora je bila Fulhamova žena,
s kojo se je hotel Clark poroči-
ti. Morilec je šel hrabro v smrt.

Odmevi aretacije družine Musica.

New Orleans, La., 26. marca.
— Philip Musica, sin znane itali-
janske sleparske družine Atonio
Musica je naznanil danes Burn-
sovim detektivom, da je v veliki
milijonski goljufiji zapletenih
tudi več znanih trgovcev iz New
Yorka. Oblasti imajo vsa imena
teh soudeležnikov že na razpolo-
go v svrhu aretacije.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več
strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82
Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1.
Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser,
6104 St. Clair Ave., N. E.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenian Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
MILO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in Canada	\$3.00
Če leto za mesto New York	1.50
Če leto za mesto New York	2.00
Če leto za mesto New York	2.50
Če leto za mesto New York	2.50
Če leto za mesto New York	2.50
Če leto za mesto New York	2.50
Če leto za mesto New York	2.50
Če leto za mesto New York	2.50
Če leto za mesto New York	2.50

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vseh delovnih dni in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.
Denar za vse blagovne pošiljke po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
blagovne pošiljke naznanijo, da hitreje najdo-
mo naslednjico.

Dopisom in pošiljstvom naredite ta va-
nost:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Francoski socijalisti in
razoroženje.

—0—

V Brestu, mestu severne Fran-
cije, zborujejo francoski socija-
listi. Umevno je, da tvorijo ve-
liko oboževanje v Nemčiji in
Franciji glavne točke dnevnega
reda. Umevno je tudi, da so se
francoski socijalisti izrekli za
najstrožji boj proti namerna-
vanemu pomnoženju vojaških
naklad. Kongres je sprejel nato
resolucijo za francosko-nemski
sporazum. V resoluciji se nade-
lje zahteva ustanovitev medna-
rodnega razsodišča za vse sporne
zadeve med narodi ter mesto na-
meravane triletna službe uvedbo
narodne milice v Franciji.

Pri posvetovanju o teh točkah
je prišlo do dogodka, ki je vreden,
da se ga omeni in ki kaže,
kako daleč so nekateri sicer raz-
umni možje oddaljeni od pravega
razumevanja resničnega polo-
žaja.

Gustave Hervé, znani fran-
coski socijalistični voditelj, je v
debati o nemško-francoskem
sporazumu nasvetoval, naj stopi fran-
coska vlada v pogajanja z Nem-
čijo, ki naj bi imela za predmet
neodvisnost ali vsaj avtonomijo
Alzacije in Lorena. Utemeljil je
Hervé svoj predlog s tem, da je
prebivalstvo Alzacije po plemenu
in civilizaciji nemško, ono Lore-
na pa francosko in da spada po
naravi zadnja provinca k Fran-
ciji, prva pa k Nemčiji. Ako pri-
voli Nemčija — je nadaljeval
govornik — v neodvisnost Alza-
cije in Lorena, omejita lahko o-
be narodnosti svoja oboževa-
nja.

Ideja, katero je razvijal tu
Hervé, ni povsem nova. Predlog,
narediti iz Alzacije in Lorena
zagovodno državo med Nemčijo
in Francijo in iz nekaterih pro-
vine prejšnje Poljske zagovodno
državo med Nemčijo in Rusijo,
je bil stavljen že večkrat. Celu
umesten je. Pri podrobnem
razmotrivanju pa se pokaže ta-
ko, da je popolnoma nepoznan
faktični položaj onemu, ki more
le trenutek misliti, da bi se mo-
gel tak predlog kdaj uresničiti.

Tega mnenja so bili tudi de-
legati, ki so poslušali Hervéjev
govor. Eden njih je rekel: "Kaj
pa, če česar Viljem odkloni pred-
log?"

Odgovor Hervéja se je glasil:
"Potem bode Nemčija v slučaju
vojne prva udarila."

Nemčija se ne bo dosti brigala
za vzkore, kadar bo hotela voj-
no. Hervé je najbrž čisto pozabil,
da se je Prusija leta 1870 obna-
šala kot da jo je napadla Fran-
cija, dočim se je Bismarck leta
in leta pripravljala na vojno in jo
konečno tudi izsilil. V zadnjem
času so nemški diplomati zopet
skušali navesti na druge rame
odgovornost za morebitni izbruh
vojne. V času maroškega spora
med Nemčijo in Francijo je po-
sila prva svojo vojno ladjo
"Panther" na izjavljajoč način v
Agadir. Zgodilo se je to v nadi,
da bo Francija napadla križarko

ter s tem dala povod za izbruh
vojne. Francija bi bila "napa-
dalka".

Sploh bi pa prav nič ne kori-
stilo, ako bi bila sovražna si so-
seba po državi, ki bi ležala med
njima. Anglijo loči od Nemčije
morje in vendar je manjkalo
preteklo leto le za las in krvopro-
litje bi se bilo pričelo.

Popolen sporazum med Fran-
cijo in Nemčijo glede medseboj-
nega razoroženja je le mogoče,
ako pripoznata obe državi seda-
nje posestno stanje ter pozabita
na preteklost. Mislil na revanšo
mora izginiti; dokler se to ne
zgodí, je vsak sporazum nemo-
goč.

Za združenje slov. Jed- not in Zvez.

—0—

Meseca aprila in majnika leta
1909 se je pričelo delovati na to,
da bi se priklopila S. D. P. Zve-
za iz Conemaugh, Pa., k S. S. P.
Zvezi v Chicago, Ill. Bil sem isto-
časno gl. tajnik S. D. P. Zveze in
kot tak dobival tozadevne pogo-
je iz Chicago.

Vsako poedino pismo glede o-
menjenega združitve sem shranil in
predložil na prihodnji seji skup-
nemu gl. odboru. Meseca julija,
istega leta, pa je imela S. D. P.
Zveza prvo konvencijo z dvana-
stim krajevnimi društvi. Tedaj
sem prečital vsa gori navedena
pisma delegatom in glavnim od-
bornikom. Prvi, kakor tudi glav-
ni uradniki, smo bili proti zdru-
žitvi vsi do enega, ravno tako so
nam sledili vsi delegatje do zad-
njega.

S. S. P. Z. je želela, naj bi se
S. D. P. Z. nji priklopila in da
naj bi bila glavna centrala v Chi-
cago, Ill. S. D. P. Zveza pa je
sprejela ponudbo, ampak le s po-
gojem, naj bi bila glavna cen-
trala v Conemaugh, Pa. Ko se
pa Chicagojanci niso zadovoljili z
zahtevami Conemaughčanov, je
bil sprejet predlog, da koraka-
mo vsak po svoji poti naprej.

Jaz, kakor že povedano, sem
bil sam proti združitvi in tudi
vsí, komur sem prečital prejele
ali dopisane pogoje, so bili pro-
ti. Tako je vsaka poedina Zveza
nastopila svojo pot in s tem bilo
končano do predzadnjega meseca
februarja.

Pred par tedni sem čital par
čankov, v katerih piše trdi, da
sem edino jaz preprečil združitve
omenjenih Zvez. Mi je sicer vse-
eno — sem ali nisem krivce, —
vendar želim pojasniti stvar, po-
tem naj se pa sodi.

Kakor že povedano: Vsi od pr-
vega do zadnjega smo bili proti
združitvi in kdor se hoče sedaj
prati in metati vso krivdo na
mojo osebo, svobodno mu! Jaz
sem odgovarjal le tisto, kar se je
sklenilo, in prav nič drugega; če
bi danes hotel dožiti eno ali drugo
osebo, bi to prav lahko stori-
l, potreba bi bilo le spisati članek,
dati dolar ali kaj primernega li-
stu v podporo in natisnilo bi se,
kar bi poslal. Tega ne bom storil,
pač pa odkrito priznam, da je
tisti, kdor trdi, da sem bil jaz
sam tako močnejši in nadvladal
vse gl. uradnike in celo konven-
cijo, v zmoti ali pa prefrigan
ščuval proti moji osebi. Ljubše
bi mi bilo, če bi že pisec prišel
z resnico na dan, katera bi se po
pravilno glasila tako-le:

Pravi vzrok je ta, ko ni bil ali
ostal list nadaljnje glasilu S. D. P.
Z., druga pa ta, ko je nastala
razprtija med pevci pevškega
društva "Bled" v Conemaugh,
Pa. Za novo glasilu so glasovali
delegati in gl. odborniki S. D. P.
Z. za pevsko društvo in piaz-
nino pa zopet pevci in podporni
člani. Nikakor ne verujem, da bi
bil kje en sam človek toliko mo-
goč, da bi vse sam storil, drugi
bi pa držali roke križem, kakor
se to meni predbaciva. Če bi bil
jaz na vašem mestu, bi tega ne
veroval, vam pa svobodno! Je že
navada, da mora biti nekdo kri-
vice in kdor se jim zameri, le po
njem, če prav ne vemo zakaj.

Oba pisca sta mnenja, da sem
bil proti tedanji združitvi edino
zato, da sem užival mastne pla-
če in užitek od S. D. P. Zveze.
Da je pa to neutemeljeno in ne-
resnično, bodem opisal le površ-
no sledeče:

Dne 18. avgusta 1908 se je u-
stanovila S. D. P. Zveza. Voljen
sem bil postati gl. tajnikom. Od
tega dne pa do prve konvencije
sem bil tajnik brez centa plačila.
Poleg tega sem iz svojega žepa
spočetka plačeval poštno znam-
ke, pisalo orodje itd. Po svoji
skromni zmožnosti sem sestavil
vse istočasno potrebne listine za

Zvezo, prepustil eno sobo za gl.
urad in za seje glavnih uradni-
kov Zveze brezplačno; koliko-
sem pa zgubil časa pri vsem tem
delu, se mora tudi upoštevati.
Da ne bi imel trgovine, je umev-
no, da ne bi mogel opravljati te-
ga posla brezplačno in bi moral
gledati v prvi vrsti za potrebno
delo in živče, tako sem pa rade
volje delal, samo da smo pririli
Zvezo na površje.

Na drugi konvenciji sem bil
voljen v nadalje glavnim tajni-
kom ter mi je bilo pripoznano
\$25 mesečne plače in dalje pri
vsakih 250 novih članih \$2.50
več. Ko pa dospem do \$40 me-
sečne plače, se mi ne plača več
niti centa, ne glede na večje šte-
vilo novih članov. Od sobe za gl.
urad se mi je dovolilo \$3 mese-
no, ne vstevši svečave in kurja-
ve. To je bila najvišja plača, ki
sem jo kdaj dosegel za svoje u-
radovanje pri S. D. P. Zvezi.

Ce je ta plača pretirana in če
zamore še kdo soditi, da sem jaz
Zvezo ustanovil z namenom, da
bom mastno živel pri nji, je tak
človek proti vsaki pravici in ni-
ma drugega namena, nego laž-
njivo obrekovati osebo, katera
ima dovolj zaslug za napredek
deljstva.

Nikakor ne dovoljujem, da bi
si moglo kdo uporabil mojo iz-
javo in jo zasakal po načinu, da
bi moglo jaz iskal pri tem kak-
e pohvale ali časti. Ne in stokrat
ne. Kajti prva konvencija bi mi
bila drage volje plačala moj trud
in delo, kar sem pa hvalježno od-
klonil. Druga konvencija mi je
izplačala za nagrado primerno
svoto, s katero sem bil do cela
zadovoljen. Zapisal sem te vrsti-
ce le radi tega, ker se mi pred-
baciva, da imam mastne službe
in koristi pri S. D. P. Zvezi.

Sedaj bode menda širša jav-
nost vedela, sem li deloval v ko-
rist samega sebe ali v korist S.
D. P. Zvezi.

Potrdim tudi, da sem vse la-
hko napravil tam ali tam kaj po-
mot ali nepravilnega, mora se pa
upoštevati, da sem navaden pro-
stak brez vsakih višjih šol in sem
porabil tiste zmožnosti, ki mi jih
dopuščala moja razuma.

K pravi in živi resnici naj do-
stavim še to-le: Ne vem, kje so
bili tisti, katerim se gre za služ-
bo pri S. D. P. Zvezi. Takrat so
bile še pičle plače uradnikov in
takrat je bila Zveza v največji
nesreči, kar jih pomni v Ameriki
živi slovenski narod. Tistikrat,
kaj ne, se pa ni šlo za mastne
službe in Pajk je bil še vedno
dober človek. Ko pa je enkrat
skleda na mizi polna in tudi pri-
prava za zajeti, tedaj je pred-
sednikov, tajnikov in blagajni-
kov, da vse mrgoli in da se lože
pride do sklade, se udari v časo-
pisih po onih, ki so jim trn v pe-
ti. Na tem mestu vam obljubim,
da se bodem zelo rad umaknil in
če bi se bil že davno, bilo bi to
koristno za mene in mojo trgo-
vino. Pa zdravi!

Naj mi bode dovoljeno, da ob
tej priliki napišem po svoji mo-
žnosti nekaj za združitve naših
slov. naprednih Jednot in Zvez.
Tu pa tam sem našel v tem ali
onem slov. časopisu članke za o-
menjeno združitve. Odkar je pa
zadnja konvencija S. N. P. Jed-
note sklenila sklicati leta 1914
tozadevno posvetovalno konven-
cijo, je bilo govoričenje pogo-
stejše. Iz raznih naselbin se čita-
jo dopisi za združitve, nasprotno
pa od nikoder. Iz tega pa prav
trdno sklepamo, da ni več dolgo,
ko se bode ta blaga in preko-
ristna ideja vresničila. Druga
konvencija S. D. P. Zveze je
sprejela predlog, koji se je glasil:
V slučaju morebitnega zdru-
ženja slovenskih Jednot in Zvez
se izroči glavnim odbornikom v
roke, da ukrene v takih slučajih
vse potrebno. Iz tega je zopet
razvidno, da je S. D. P. Zveza za
združitve in upati je, da prihod-
nja konvencija zopet obnovi ena-
ke zažnosti.

Kdor hoče trezno premišljati,
bode priznal, da bi bil ta korak
storjen tako visoko, da bi ga po-
zneje visoko cenil slednji član ali
članica. Marsikateri tisočak bi
bil prihranjen, in sicer ne le pri
izdatkih konvencij, plačah urad-
nikov in različnih glasilih, tem-
več veliko tudi pri drugih stva-
reh.

Zavarovalni razredi naj bi se
vpeljali tako, da bi se član in
članica lahko zavarovala za do-
lar, dva ali tri dnevno, ravno ta-
ko zopet pri smrtnini za \$500,
\$1000 in \$2000. Umevno je, da
bo treba plačevati večje prispev-
ke, vendar ne tolike kot danes,
če je eden ali drugi član dveh ali
treh Jednot.

Ce se združi danes pet Jednot

in Zvez (mogoče več), se bode k
tej močnejši sili priklopilo veliko
številu samostojnih društev, kate-
ra štejejo na stotine članov. Ni-
hče ne bode več dvomil, je li za
pristopiti ali ne k tako močni in
sigurni organizaciji, ampak o-
bratno, še silil bode vsak do te-
ga, kdor bode le trezno pomislil
ugodnosti in sigurnosti, katera
nastane z združitvijo.

Marsikateri rojak je že čul go-
vorice, ko se v naselbini ustanovi
novo društvo, kam in h kateri
Jednoti bi ga priklopili. Prvi
pravi, ta je boljša, drugi hvali
zopet drugo organizacijo. Nastane
vprašanje: katera je sigurnej-
ša? Ta ima le malo društev in
malo blagajno. Druga ima večjo
blagajno, pa manj plača, sigurna
pa ni nobena v slučaju velike
nesreče. Na tak način dvomi no-
vo društvo in premišljuje, kam
naj bi se priklopilo.

Je tudi nekaj slov. rojakov, ki
imajo celo družino in sebe zava-
rovanega pri tujih družbah. Za-
stopnik take družbe pride v hišo
rojaka, izvleče iz žepa par listin,
na katerih je naslikano visoko
poslopje z deset ali dvajset nad-
stropji in prične: Vidite, gospod,
kako veliko hišo ima naša kom-
panija; koliko tisoč in tisoč čla-
nov že imamo in koliko dobitve v
slučaju neugod! Pa agentu se ne
gre za drugo kot za par dolarjev,
koje zasluži, če vjame rojaka.
Rojak se zavaruje radi tega, ker
vidi veliko premoženja, veliko
hišo, ne gleda, čegava je. V osta-
leku se tudi ne prasa, koliko iz-
govorov in zaprek najde tuja
družba, predno izplača našim
ljudem, ne večim angleščine,
kako podporo.

Vse to in vse take misli bi na
kratko odstranila združitve vseh
slov. naprednih Jednot in Zvez.
Pridobili bi v svojo sredo vse,
kar je slovenskega, kar je na-
prednega.

Vsako novo ali staro društvo,
vsak posamezen rojak ali rojak-
inja bi pristopili brez vsake skrb-
i z veseljem v organizacijo, kate-
ra bi bila kos vsaki neugodi.

Vse te združene sile naj bi
imale svoje lastno glasilu, ki bi
ga na ta način čital domalega
ves naš slovenski narod v Zdru-
ženih državah ameriških.

Dalje: en potreben glavni od-
bor, ena konvencija, ene listine.
Koliko tisočakov bi se prihranilo
pri tem, kar se pa po sedanjem
sistemu nikakor ne more.

Naj bi zmogni rojaki prišli za
pero in pisali podučne in korist-
ne članke v slov. listih. Več ljudi
vedno več ve in zna. Vse take
dobre nasvete naj bi si gl. tajniki
zabili in se dodali iz svojih
lastnihkušenj, potem pa preso-
jali na tozadevni skupni konven-
ciji.

Veliko nas je, storimo vsak ne-
kaj in združena bode sila, mo-
gočna sila, ki bode z lahkoto od-
govarjala vsem potrebam, vsem
neugodam! Ivan Pajk.

Slovenske vesti in dopisi.

Od Rev. A. L. Blaznika smo
prejeli pismo, kojega priobčuje-
mo tu v celoti: Slovenic Publish-
ing Co., 82 Cortlandt St., New
York City. Velečeni gospod:
S tem potrjujem prejem Vaše
"Slovensko-angleške slovnice",
katero ste mi tako prijazno bla-
govolili poslati. To je prava za-
kladnica znanja. Dovolite, da
vam iskreno čestitam. Zares
smete biti ponosni na izdanje ta-
ko potrebne knjige, ki ima slu-
žiti predvsem izobrazbi in gmo-
tnemu napredku naših rojakov v
Ameriki ter Slovenec sploh. Kaj
je zunanja oblika knjige? Tako iz-
vrstna, pri tem pa njena cena ja-
ko nizka, zato upam in želim, da
bodo rojaki radi segali po tej
praktični slovnici. S spoštova-
njem Rev. A. L. Blaznik.

Chicago, Ill. — Potrebno se
mi zdi sporočiti slov. javnosti za-
ključke zadnje seje Slovenskega
Obrambno Političnega Kluba. Na
shodu, ki se je vršil dne 23. febr.
v prostorih Martina Nemanica,
je bil izvoljen sledeči odbor:
predsednik M. Nemanic, pod-
predsednik J. Stajer, tajnik F.
Mravljia, blagajnik F. Sporar, za-
pisnikar A. Ferkulj; nadzorni
odbor: A. Samsa, J. Gerschell in
A. Fabian; reditelj Anton Smith.
Slovenici v Chicagu imamo vsega
obilo, ka je pa najbolj potrebno,
malokoga zanima. To je Slov.
Ob. Pol. Klub, ki zastopa delav-
ske koristi in si je nadel nalogo
zbojati delavske razmere v Chi-
cagu. Tem poton se vlnudno va-
bijo vsi rojaki na shod, ki se bo
vršil dne 30. marca ob 2. uri po-
poldan v Nemanicovi dvorani na

2900 W. 22. St. Pridite delavei,
da se nekaj ukrene. česar kriva-
vo potrebujemo! Pozdrav! — A.
Samsa.

Washoe, Mont. — Pomlad se
je začela oglašati v prirodi in
tudi med Slovenci. Dne 16. sušca
smo se zbrali v I. Češarkovi dvo-
rani v Bear Creeku, Mont., člani
treh slov. društev iz Washoe, oz.
iz Bear Creeka, ter ustanovili
skupino za Slovensko Zavetišče.
V skupino je pristopilo 35 čla-
nov; sicer bi jih bilo lahko 70, pa
o tem nočem razpravljati. Seje
se vrše vsake tri mesece, prispev-
ki "assessment" se plačajo za tri
mesece naenkrat. Razen tega imajo
tudi tajniki društev polnomoči
sprejemati člane pri rednih se-
jah ali med sejami. V odbor za
skupino S. Z. so izvoljeni: Ivan
Kastelle, predsednik; Ivan Pu-
cel, tajnik; Fran Ermenec, bla-
gajnik; nadzorniki: Fran Rihar,
Anton Češarek in Peter Kušar.
Prihodnja seja se vrši 8. junija
ob dveh popoldan v I. Češarkovi
dvorani. Pozdrav! — Poročeval-
lec: M. Samsa.

Drinopoljski vilajet po večini — krščanski.

—0—
Že nekoč, ko se je bil raznesel
glas, da je sklenjen premirje,
smo bili podali jasek pregled o
površini balkanskih držav in šte-
vilu njih prebivalstva ter o raz-
merju med posameznimi vladavi-
nami, ki bi glede na površino in
prebivalstvo lahko nastalo, če bi
se udeležili želje in nade zavez-
nikov in bi jim Evropa prisodila
one pokrajine, ki so si jih pribo-
rili s silo svojega orožja. Danes
pa naj se še enkrat ozremo na to
in premostrimo posebno Turško
zlasti pa Drinopoljski vilajet, on
kamen, ki je sedaj v spotiko Tr-
kom, zaveznim Balkancem in
vsej Evropi.

Dosedaj je znana površina
evropske Turčije 169,300 štirja-
skih kilometrov in na tem pro-
storu je živeło 6.130.000 ljudi.
Sedaj se pa Turčija odreka te-
le svojih pokrajin: Solunskega
vilajeta, ki meri 35,000 štirja-
skih kilometrov in ima 1,380,000 pre-
bivalcev; Bitolskega (Monastir-
skega) z 28,500 štirjaških kilo-
metrov in 84,900 stanovnikov; Ko-
sovskega, ki meri 32,900 štirja-
ških kilometrov in šteje 1,038,000
duš; Skadarskega z 10,800 štirja-
ških kilometrov in 294,100 prebi-
valcev; Janjinskega s 17,900
štirjaških kilometrov in 527,100
ljudi. To je torej skupno površi-
ne 125,100 štirjaških kilometrov
s 3,839,100 državljanov.

Sam Drinopoljski vilajet ima
38,400 štirjaških kilometrov in
šteje 1,028,200 prebivalcev. Če se
torej obstojnost zahteve in želje
zaveznikov, kar se kaže vedno
bolj sigurno, ker se Turki vedno
le umikajo, izgube Turki vse
imenovani vilajet in najbrže še
kaj drugega, da ostane Turčiji v
najugodnejšem slučaju 580 štir-
jaških kilometrov z 1,262,900

Turška statistika, ki je pa ta-
ko pomanjkljiva kakor vsa dru-
gaka uprava, veli, da je v Drino-
polju 80,000 prebivalcev. Res pa je,
da jih je kakih 100,000, če ne
morda celo do 120,000, kar trdi-
jo nekateri. Od njih 80,000 pa,
ki jih je našta truška vlada, je
polovica Turkov — vstevši voja-
stvo in uradništvo — polovica pa
odpade v enaki delih na Žide,
Armence, Bolgare in Grke. Bol-
garov utegne iti v Drinopolju
kakih 10,000, dočim jih je v vi-
lajetu razmeroma znatno več, z
ostalim mohamedanskim prebi-
valstvom toliko, da so Turki v
precejšnji manjšini.

Drinopoljski vilajet razpada
na šest sandžakov. Ti so: Drino-
poljski, Lozengradski, Dedeaga-
ški, Gimuldzinski, Rodostovski
in Galipoljski. Teh imata samo
dedeagaški in gimuldzinski tur-
sko večino, namreč 231,000 mo-
hamedancev in le 92,000 pravo-
slavnihi. V Drinopoljskem san-
džaku je 145,000 pravoslavnihi in
127,000 Turkov, v Lozengrad-
skem 105,000 pravoslavnihi in 53
tisoč Turkov, v Rodostovskem in
Galipoljskem skupno 131,000
pravoslavnihi in le 96,000 Turkov.
Tako so torej Turki v Drino-
poljskem vilajetu, ki se ga tako
krčevito držijo, v zelo občutni

MELISSENGEIST,

v Ameriki poznan pod imenom
SOREL, se dobi v steklenkah po
25c v lekarnah ali pa naravnost
iz znanega laboratorija: F. Ad.
Richter & Co., 74-80 Washing-
ton St., New York — Iže se
agente. (Advertisement.)

Slovensko katoliško

podp. društvo **svete Barbare**

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsilvania.

ODBORNIKI

Predsednik: MARTIN GERSCHALL, Box 58, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 96 Willock, Pa.
Tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 482, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARVIN MURIC, Box 587, Forest City, Pa.

NADZORNIKI

Predsednik nadzornega odbora: KAROL KALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. nadzornik: IGNAC PODVABNIK, 4784 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
III. nadzornik: FRANK SUNK, 46 Mill St., Luzerne, Pa.
IV. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 398 Cor. N. — 3rd St., West Springs, Wm.

FOROBNi IN PRIVOLNI ODOBOR

Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Wilt, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDRIJ SLAK, 7118 Isler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

Dr. J. M. SELISKAR, 5137 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, E. B. Box 707, Forest City, Pa.

Društveno glasilu: "GLAS NARODA".

Našim naročnikom.

—0—
S 1. aprilom bomo pričeli
"GLAS NARODA" izdajati po
trikrat na teden na šestih straneh
in sicer ob torkih, četrtkih in so-
botah. Ako nam bodo vsi doseda-
nji gg. naročniki ostali zvesti in
še kaj novih pridobimo, bomo
časom sleherni dan izdajali
"GLAS NARODA" na šestih
straneh.

Donasili bomo zanimive kraj-
še in daljše povesti in druga po-
ročila iz Amerike in Evrope.

Gg. naročnik, kateri je na-
ročnina že potekla, prosimo, da
isto kmalu ponove; vsakdo se
lahko na naslovu prepiše, kdaj
mu naročnina poteče. Vsakdo lju-
bi svoje, posebno pa mi pomoci
našega naroda.

Uredništvo in upravnistvo
"GLAS NARODA."

Trgovca z zlatino
M. POGORELEC
29 E. Madison St. — Room 1112.
Chicago, Ill.

Opomba: Pazite na oglas v so-
botnih številkah.

Izšla je

časna primerna, lična knjiga:
"VOJSKA NA BALKANU".
Priredila e. kr. prof. Anton Suš-
nik in Vinko Sarabon
v Ljubljani.

Vsled vsestranske želje naroči-
li smo več iztisov te knjige in je
sedaj enj. rojakom na razpo-
lago.

Knjiga "Vojska na Balkanu"
sestoji iz 12 posameznih sešitkov,
obsegajočih skupaj na večjem
formatu 176 strani. Delo je o-
premljeno z 240 slikami, tika-
joče se opisa balkanskih držav in
najvažnejših spopadov med so-
vražniki. Sešitkom je prideljen

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inštopirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADNINE

Prispevalci: IVAN GHEM, 107 Cherry Way or Box 57, Bradnock, Pa.
 Prispevalci: IVAN PRIMOSIC, Ely, Minn., Box 643.
 Prispevalci: G. L. BROZIC, Ely, Minn., Box 644.
 Prispevalci: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1804 St. M. St.
 Prispevalci: IVAN GOZDE, Ely, Minn., Box 146.
 Prispevalci: Alois Vrant, Lorain, Ohio, 1200 E. 2nd St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

Dr. KARL V. EYNG, 1004 St. M., 100 No. Chicago St.

NABORNINI

BRADNINE: KOTELIC, 1004 St. M., 100 No. Chicago St.
 KOTELIC, 1004 St. M., 100 No. Chicago St.
 KOTELIC, 1004 St. M., 100 No. Chicago St.

POSREJENI

IVAN KERNIK, Bradnock, Pa., Box 100.
 FRANK GOZDE, Bradnock, Pa., Box 100.
 MARVIN KOCHNER, Bradnock, Pa., Box 100.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne posreditve na
 na glavnega blagajnika Jednote.

Jednotina glasil: GLAS NARODA.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrl je v Novem mestu 84 let
 stari sodni oficijal v pokopu Mi-
 hael Grenc.

Umrla je dne 8. marca v dež.
 bolnišnici v Ljubljani 42 let sta-
 ra Polona Kržišnik iz Zg. Dobra-
 ve, občina Trata pri Kranju, ki
 je padla pred dnevi pri bojaz-
 nem napadu v ogenj.

Zanimiv mož umrl. Umrl je 7.
 marca v bolnišnici v Ljubljani
 Radekyjev veteran Valentin
 Bokalič, bivši posestnik iz Pri-
 stave pri Mengšu. Dne 10. febr.
 se je nevarno opekel po desni no-
 gi, ko je gasil gorečo travo ob
 gozdu in te opekline so spravile
 87 let starega fanta v grob. V
 mladih letih je mnogo skusil in
 trpel v vojski na Laškem, kjer
 je bil vjet v Mantovi. Rad je pri-
 povedoval zanimive dogodke iz
 svojega življenja, posebno iz vo-
 jaskih let. Veliko je vedel tudi iz
 domače zgodovine, n. pr. o tlaki,
 o rokovanjih itd. Še pred krat-
 kim je nekemu znamenitemu slo-
 venskemu pisatelju podal več po-
 jasnij o Dimežu in o drugih ro-
 kovnjačih in mu povedal več
 stavkov v rokovanjskem jeziku,
 da to snov porabi v svojih spisih.
 Vse svoje življenje je bil trden
 in delaven, vsakemu je rad po-
 magal, kjer je mogel.

Vlak je povozil na Jesenicah
 dne 7. marca zjutraj železnice-
 ga čuvaja Bizjaka, starega
 56 let. Duhovnik mu je mogel
 še podeliti sveto poslednje olje,
 potem pa je izdihnil.

Obdoba defraudanta. Evgen
 Kuss, ki je poneveril kenični to-
 varni v Ljubljani 18.000 kron, je
 bil obsojen na 18 mesecev težke
 ječe, postrane z enim postom in
 trdim ležiščem vsake četrtletje.
 Kuss je kazen takoj nastopil.

Obsojen požigalec. 23letni Ja-
 nez Trobec, pristojen v Zmurec,
 ki je požgal, da bi bil v kazni-
 lnici preskrbljen, je bil obsojen v
 osemletno ječo. Obsojenec je
 prav flegmatično čul obsodbo in
 dejal: "To ni veliko." Mož si
 skoro gotovo želi, da bi bil v ka-
 znišnici do smrti preskrbljen. —
 Res značilno — v sedanjem po-
 rotnem zasedanju v Ljubljani so
 imeli 2 obsojenca, ki sta izjav-
 ljala, da sta zločin izvršila tudi
 radi tega, ker se jima v kazni-
 lnici bolje godi kot doma!

V katoliško cerkev je bil spre-
 jet protestant Jurij Bathelt, hiš-
 ni posestnik in mestni ključav-
 ničar v Trzinu na Gorenjskem.

Na Ježici je namesto odstopiv-
 šega g. Vilfana izvoljen za župa-
 na posestnik V. Ahlin.

Nazaj v kaznišnico ga je gnalo.
 Iz jeze do žene uničil njeno ime-
 tje. Kar leže in gre, vse se veseli
 zlate prostosti, pa za človeka ni
 lepšega ideala kot zlata prostost.
 Tega mnenja pa ni bil Janez Br-
 var, ki je star 37 let ter je baj-
 tarice mož v Mošeniku, 10 let je
 predsedel v Gradiški radi hudo-
 delstva ropa in njemu so se tako
 prikljubili jejniški prostori, da se
 je dostikrat izrazil, da bi se raje
 čimprej zopet povrnil tja, kjer
 se mu bolje godi, kakor doma. Ko
 se je povrnil domov iz zapora, je
 bilo življenje med njim in ženo
 skrajno slabo. In ni čuda! Žena je
 potrebovala doma pridnih rok, a
 nesrečen mož se ni ljubilo de-
 lati in je raje okoli popival. Na
 razna predbacivanja, katere je
 moral slišati radi svojega zani-
 krnega življenja, vnelo se je v
 možu sovraštvo do nje ter je

sklenil na grozni način si nad
 njo ohladiti svojo jezo. Male pri-
 tične bajte njegove žene se je
 držal hlev, nad hlevom se je pa
 nahajal pod, kjer je obdolženec
 prenočeval. V hišni sobi je spala
 njegova sestra z njegovim sinom,
 žena Marija Bernot je pa imela
 svoje prenočišče v kleti, ker ni
 bilo v hiši za vse prostora. Bilo
 je dne 21. novembra m. l. zvečer,
 ko so domači v svoje začudenje
 videli obdolženca, da si je vzel
 seboj vžigalice in dežnik. In glej,
 ponorci okoli 3. ure zjutraj je
 zbudilo neko čudno preskretanje
 in svet Nežo Borštnar. Opazila
 je, da je hlev in sploh cela stre-
 ha že v ognju. Vsem trem ni pre-
 ostajalo nič več časa, razven ne-
 kaj obleke se drugega ni dalo
 več rešiti, ker so bili vrata že v
 ognju. Poskakali so skozi okno
 na plano, da so si tako rešili živ-
 ljenje. Od vsega imetja ni ostalo
 drugega nego razpokano zidovje.
 Skupna škoda znaša 1800 kron.
 Obdolženec je po izreku izveden-
 ec sicer na telesu bolezen, a je
 na umu popolnoma zdrav. Sam
 priznava, da je na podu nalašč
 zažgal, samo da bi uničil imetje
 svoje žene. Potrdi, da je to storil
 iz jeze in sovraštva do nje. Brvar
 je bil obsojen pred deželnim so-
 diščem na 10 let težke ječe.

PRIMORSKO.

Štrajki v Trstu. Dne 5. marca
 popolnoma je izbruhnila v tržaškem
 tehničnem zavodu stavka, ki se
 je udeležilo vse delavstvo.

Vzrok stavke je postopanje inžen-
 irja Puhla, kateri odpusča de-
 lavce brez povišanja, tudi označi-
 dan je inženir pahlji na cesto
 več delavcev, vsled česar se je
 delavstva polotila nepopisna raz-
 burjenost. Takoj so proglasili
 stavko in vse delo počiva. Delav-
 stvo je izvolilo odposlanstvo, ki
 naj bi posredovalo pri ravnatel-
 stvu. Ravnateljstvo je sprejelo
 odposlanstvo kar na trgu pred
 tovarno in se za proteste delav-
 stva niti zmenilo ni. Ravnatelj je
 kratkoma naznanil, da so vsi
 delavci izpti in da dobe svoje
 knjižice pri obrtni oblasti. Brez-
 ozirno sklep ravnateljstva je
 itak razdraženo delavstvo le še
 bolj razkazil in konflikt le še po-
 ostril. Dne 6. marca zvečer je šla
 delavska deputacija k tržaškemu
 namestniku Hohenlohu, da bi
 posredoval med njimi in trdilo.
 Namestnik je izjavil, da bo imela
 prava zavoda sejo, v kateri se
 bo sporno vprašanje rešilo. Dne
 8. marca so se delavci podali v
 deputacijo k ravnateljstvu, a ni-
 so bili sprejeti. Deputacija se je
 podala k ces. namestniku in obrt-
 nemu nadzorniku. Na večernem
 sestanku so delavci sklenili stav-
 kati dalje. — Tudi v Reki so sto-
 pili pleskarji "Danubija" v
 stavko.

Slovenska trgovska šola v Tr-
 stu. Naučni minister je slovenski
 zasebni trgovski šoli v Trstu po-
 daljšal pravico javnosti do leta
 1915.

Umrl je v Trstu sodnik dr. Ru-
 dolf Abram, star 30 let.

ŠTAJERSKO.

Smrtna kosa. V Bregu pri Ce-
 lju je umrla po daljšem boleha-
 nju lastnica znane vinske gostil-
 ne gospa Jera Plojeva. Pokojni-
 ca je bila zavedna Slovenka in
 prikolicih kakor pri meča-
 nih zaradi svoje postrežljivosti

zelo priljubljena. — V Laškem
 trgu je umrla Marija Janež, tr-
 govčeva vdova, stara 73 let. —
 V Gradcu (v norišnici) je umrl
 bivši knjigovodja brežiške hra-
 nilnice Nikolaj Petek. — Pri Sv.
 Barbori v Halozah je umrl gostil-
 ničar Rajher. — V Jarenini je
 umrla gostilničarka Ana Flak. —
 V Devici Mariji v Pušavi sta u-
 mrla 86letni Ignac Stibler in An-
 ton Limrajh. — V St. Lenartu je
 umrla gostilničarjeva mati Tere-
 zija Fras. — Pri Sv. Urbanu je
 izdihnil Martin Petek, vrt mizar-
 ski mojster. — V Pasjem pri Ve-
 lenju je umrla 82letna Marija
 Tučman. — Pri Ormožu je umrla
 viničarka Marija Kosec.

V Meži ob Dravi so zaprli dva
 poljska Žida, ki sta lazila pod
 napačnimi imeni Auer in Meier
 po Spod. Štajerskem in nabirala
 pri ljudeh naročila za emajlne
 fotografije, ki bi jih naj izdelala
 tvrdka Liebermann na Dunaju.
 Ta tvrdka pa sploh ne eksistira.
 Žida sta dobila od naročnikov
 takoj denar, ki sta ga seveda pri-
 držala zase.

V Strmecu pri Rogatcu je pri-
 šlo med zakonskima Radislav do
 spopada. Žena, pa tudi sin sta
 atakirala moža, oziroma očeta in
 ga nevarno ranila.

V Kapekah pri Gor. Radgoni
 se je zabaval 9letni Fran Kelna-
 rič z metanjem noža. Izpodrsnilo
 se mu je, pri čemer si je iztaknil
 desno oko.

V Fürstfeldu so našli staro-
 davno, krasno sliko "Marijino
 oznanjenje".

V ptujski okolici — St. Vid,
 Sv. Andrej in Leskovec — že ne-
 kaj tednov sem strašno razsaja
 škrlatica. Pomorje do sile mogo-
 čno otrok. Odredbe oblasti so tu-
 di najstrožje, a brezuspešne. Lju-
 dje obhajajo v okuženih prostori-
 h celo posmrtnice!

V Mariboru je prišlo pri me-
 njanju vojaške straže pred voja-
 šnico do grozne nesreče. Na do-
 sedaj nerazjasnjen način se je
 izprožila enemu vojaku puška in
 prestrelila pešcu Pfefferju obe
 nogi. V desni je bilo prestreljeno
 celo omrežje velikih žil tako, da
 je kri curkoma odtekala. Eden
 navzočih vojakov, sanitetec, je
 sicer podvezal rane, a vendar so
 morali kmalu nato desno nogo
 odrezati. Pfeffer se je takoj po
 operaciji, ki jo je izvršil prima-
 rij dr. Thalman, zbudil iz nar-
 koze ter govoril par besed. Že
 pol ure pozneje pa je izdihnil.
 Baje je pripisovati smrt silni iz-
 gubi krvi. V ostalem je stvar do-
 kaj misteriozna.

V Ljubnem se je ustrelil mon-
 tanez Marcinjak v damskem sa-
 lonu ene tamošnjih kavaren. Zve-
 čer pred samomorom ni kazal ni-
 kakega razburjenja. Vzroke je
 iskati v razporu med njim in
 stariši.

Na cesti med Ponikvo in Pol-
 čanami so neki moški napadli
 nek avtomobil s tem, da so ga s
 kamenjem bombardirali. Šofer je
 bil pri tem ranjen.

V konjski okolici je prišlo
 med fanti in delavci do pretepa,
 pri čemer je bil posestniški sin
 Fran Golob smrtnonevarno ran-
 jen.

V Mariboru je prišlo med vo-
 jaki Nemci in delavci Polanci do
 spopada. Eden delavec je padel
 in si zlomil kost v levem sklepu.

V Ptujju so skušali nezreli fan-
 talini vlomiti v klet nekega po-
 sestnika, ki jih je pa pri delu za-
 sacil.

V Mariboru je hotel neki du-
 hoven preko prvega tira na glav-

nem kolodvoru k svojem vlaku,
 ki je stal na tretjem tiru. Sredi
 drugega tira se je ustavil in pre-
 slisal tako svarilne klice železni-
 škkih uslužbencev, kot tudi živžig
 prihajajočega stroja. Strojvodji
 se je v zadnjem trenutku posre-
 čilo ustaviti tik pred duhovnom
 stroj in ga tako rešiti od gotove
 smrti.

Umrl so: v Rečici v Savinjski
 dolini posestnik Matija Jeraj; v
 St. Pavlu pri Preboldu tamošnji
 nadučitelj Fischer; v Ptujju E-
 manuel Zupančič, stotnik v po-
 koju; v Dobrenju posestnik Jak.
 Stingl, star 75 let; v Podrežju
 pri Mariboru oče mestnega vi-
 karja ptujskega F. Pšunder; v
 Legnu pri Slovenjgradu gozdar
 grofa Thurna Josip Harrieh v
 starosti 68 let.

Otrok zgorel. V Leskovec pri
 Ptujju je zgorel dveletni otrok
 posestnika Šoršaka.

Otrok umrl vsled opeklin. Po-
 sestnica Elizabeta Koranja v ro-
 gski okolici je pustila svoje o-
 troke v starosti od treh do de-
 vetih let same doma. Triletna hčer-
 ka Antonija je prevrnila iz šte-
 dlnika po sebi lonec vrele vode.
 Dobila je tako hude opekline, da
 je kmalu nato umrla.

Izginil je neznan kam posest-
 nik Tomaž Jančič iz Planine in
 zapustil okrog 10.000 kron dolga.
 Doma je preje prodal svojo živino
 za 31.000 kron. Sodisce v Sevnici
 je za njim izdalo tiralico.

ŽENITNA PONUDBA.

Vdovec, srednje starosti in z
 malo družino, želi se seznaniti s
 priletno rojakinjo v svrhu zaro-
 čitve. Dober dom za pravo ose-
 bo! Pisma naj se pošiljajo na
 uredništvo tega lista.

OGLAS.

Podpisani iščem dobro izurje-
 no kuharico, ki zna dobro kuhati
 in vzgajati otroke. Žena mi je
 bolna in sem jo pred 14 dnevi
 odpeljal v bolnišnico v Memphis,
 Tenn. Otroke imam tri, najsta-
 rejši je star 7 let in najmlajši pa
 dve leti in pet mesecev. Zato ra-
 bimo dobro žensko, katera bi bila
 kakor gospodinja. Plačam od 15
 do 20 dolarjev na mesec. Katero
 veseli, naj se oglasi na naslov:
 Louis Benchina,
 P. O. Box 361, Abbeville, Ga.
 (27-31-3)

NAZNANILO.

Pred nekaj tedni se je nekdo
 pošlil in stavlil oglas "Ženitno
 ponudbo" v mojem imenu v list
 "Glas Naroda". Prejel sem po-
 nudbo in tudi sliko od neke go-
 spodice. Želim ji vse najboljše
 in izpolnitev nje dobrih misli.
 Obžalujem pa, da je bila napa-
 čno informirana o moji osebi. Jaz
 ostanem pri svojem poštenem ob-
 našanju in stalnem delu.
 Jos. C.,
 2627 W. Walnut St.,
 (27-28-3) Indianapolis, Ind.

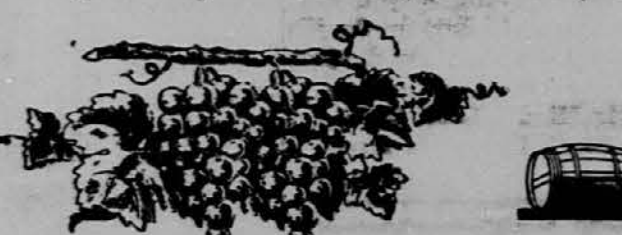
POZOR SLOVENCIM!

Kedor izmed rojakov ima do-
 biti kaj denarja iz starega kra-
 ja, naj nam piše po našo pošto
 položnico, ali pa naj nam nazna-
 ni naslov, kam se ista v star-
 kraj odpošlje, potem katere sa-
 denar na pošti vplača, in mi mu
 ga tu takoj po prejemu izplača-
 mo, ker to je edina pot, po ka-
 teri pridete najprej do denarja
 kar se je že marsikdo lahko pre-
 pričal.

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., New York City

Californijsko domače vino.

Conjenim rojakom Slovincem in Hrvatem priporočam najboljšo
 domače Californijsko vino in tropinjevec (Grape Brand)
 kakor Port in Sherry vino.

Belo vino po 50c. gal. z posodo vred.
 Črna vino po 40c. gal. z posodo vred.
 Port vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.
 Sherry vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.
 Tropinjevec po \$2.50 do \$3.00 z posodo vred.

Zgoraj omenjene cene za vino se zastopajo za ne manj kot 28 gal.
 Pri večjih naročilih n. pr. 5 barrelnov dam popust, cel voz (Car
 Load) pa po jako nizki ceni po dogovoru.

Prosim gg. naročnike da priložijo pri naročilu denar, oziroma
 U. S. Money Order.

Postrežba točna.

Za obilo naročila se priporočam.

NICK RADOVICH,
 WHOLESALE LIQUOR DEALER
 594 Vermont St., San Francisco, Cal.

ZASTONJ
MOŽEM50,000
KNJIŽIC

Popolnoma Zastonj

Vsak moški bi moral nemudoma pisati po našo knjižico. Može, ki se namerava ženiti — bolni može — može, ki so udani pijan-
 čevanju, ponečevanju in raznim strastnim navadam — može, ki so
 oslabiljeni, cervozni in izžrpani — može, ki niso zmožni za delo in
 ki ne morejo v polni meri uživati radosti življenja — ti može bi
 morali pisati po našo brezplačno knjižico. Tu knjižica pove kako može
 uničujoče svoja življenja, kako se nalezajo raznih boleznih in kako si zamorejo zopet pridobiti po-
 polno zdravje, moč in krepost v kratkem času in po nizki ceni. Ako hočete biti može med možmi,
 ta knjižica vam pove, kako priti do tega. Pove vam kako se zamorejo boleznih kakor

Želodčne Teskoče, Revmatizem, Bolezni Mehurja in Ledvic,
 zastupljena kri ali sifilis, triper, spolna nemoč, splošna izguba moči, gubitek
 moške kreposti, nočni gubitek, izgubljena moška sila, atrofija, striktura, organ-
 ske bolezni, boleznij jeter in posledice razuzdanega življenja hitro in stalno
 ozdraviti privatno doma v vaši hiši.

Tisoče mož je že dobilo perfektno ZDRAVJE, MOČ in TELESNO KREPOST potom te
 brezplačne knjižice. Zaloga znanosti je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih mora znat
 vsek mlad ali star, bogat ali reven, samki ali oženjen in zdrav ali bolan mož. Ne zapra-
 vljate denarja za razna malovredna zdravila, čitajte poprej to knjižico skorinkoz. Prihranila
 vam bo denar in vas poučila, kako zadobiti POPOLNO ZDRAVJE IN MOČ. Izpolnite, izre-
 žite in pošljite nam še danes sledeči kupon,
 na kar dobite v najkrajšem času to zani-
 mo knjižico POPOLNOMA ZASTONJ;
 mi plačamo tudi poštino. — Mnogi
 grabeživi zdravilni skušajo ljudem vsil-
 jati zdravila s tem, da pošiljajo na
 C. O. D. ali proti povzetju brez da jih
 kdo naroči. MI NIKDAR NE STO-
 RIMO TEGA. Ako plete po knji-
 žico, dobite jo brez najmanjših
 obveznosti napram nam.
 Pošljite nam vaš ime in
 naslov še danes.

Kupon za Brezplačno Knjižico

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 200, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

GOSPODIJE! — Jaz upim vsled boleznih, zato prosim, pošljite mi
 vašo brezplačno knjižico za moje, poštino prost.

IME

ULICA in števil. ali Bar.

MESTO

KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
Finland.....	marec 29	Antwerpen
New York.....	„ 29	Southampton
Adriatic.....	„ 29	Liverpool
New Amsterdam	April 1	Rotterdam
Kromp. Cecilia	„ 1	Bremen
La Touraine.....	„ 3	Havre
St. Paul.....	„ 4	Southampton
Rochambeau.....	„ 5	Havre
Oceanic.....	„ 5	Southampton
Lapland.....	„ 5	Antwerpen
Sordiam.....	„ 8	Rotterdam
Prinz Fr. Wilh.	„ 8	Bremen
Argentina.....	„ 10	Trst - Fiume
La Lorraine.....	„ 10	Havre
Pres. Grant.....	„ 10	Hamburg
Philadelphia.....	„ 11	Southampton
Amcria.....	„ 12	Hamburg
Olympic (novi)	„ 12	Southampton
Chicago.....	„ 12	Havre
Kronland.....	„ 12	Antwerpen
G. Kurier.....	„ 15	Bremen
Ryndam.....	„ 15	Rotterdam
Baltic.....	„ 17	Liverpool
Pretoria.....	„ 17	Hamburg
France.....	„ 17	Havre
Majestic.....	„ 19	Southampton
Zealand.....	„ 19	Antwerpen
George Wash.....	„ 19	Bremen
K. Will. d. Gr.....	„ 22	Bremen
Rotterdam.....	„ 22	Rotterdam

Glede cene za parobrodne listke
 in vsa druga pojasnila obrnite se
 na:

FRANK SAKSER,
 82 Cortlandt St., New York City.

DELO! DELO!! DELO!!!

Delo dobi 30 mož za drva de-
 lati. Delo stalno, plača po \$1.20
 do \$1.30 od klafre. Suma bo-
 večinoma cela, ker ni nobeno
 drevje ven vzeto. Za pojasnila
 obrnite se na:

Hubert Mihic,
 Limestone, N. Y.
 (27-3 3x v 2 d)

1913! Svetovalec 1913!

Vse, kar morate vedeti o PA-
 KETNI POŠTI, POŠTNIH HRA-
 NILNICAH! — Kako postane
 državljani. Najnovejša slovenska
 izdaja (1913) z novimi zakoniti-
 mi cdredami. Vse v eni lični pri-
 ročni knjižici. Koristno za vsa-
 kogar. Cena samo 25c. Naroči se
 pri: Bert P. Lakner, 1595 3rd
 Ave., New York, N. Y.
 (25-3 v 2 d)

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York,

prodaja sedaj nastopne knjige

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1913

po \$1.00 poštino prost.

PRATIKE

za leto 1913

dražinske in Blaznikove, posa-
 mezni istis velja 10c, 50 istisov
 \$2.75, 100 istisov \$5.00.

Dobiti so tudi v podružnici:
 6014 St. Clair Ave., Cleveland, O

NAŠ GOSPODAR.

edini slovenski magazin v Ame-
 riki. Izhaja na 32 straneh vsak
 mesec in veča za vse leto samo
 \$1.00. Prinaša podučne članke za
 gospodarstvo, gospodinjstvo, le-
 pe povesti, razprave o naših gi-
 banjih in zanimivosti iz celega
 sveta. Pošlji denar na:

